

16 de novembre de 2020

Pla de renovació del mobiliari a les aules d'educació infantil dels centres educatius

Curs 2020-2021

**Consorci d'Educació
de Barcelona**
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

1. Introducció

Tal com us vam comunicar a la Junta de Direccions del 21 de novembre de 2019, la Direcció d'Equipaments Educatius del Consorci d'Educació ha iniciat un **Pla de renovació del mobiliari i de l'equipament** dels espais educatius (en aquesta primera fase s'actua sobre els espais educatius de segon cicle d'educació infantil).

Conscients que està científicament provat que la millora en la qualitat tècnica i funcional dels espais comporta també una millora en la predisposició de l'alumnat per a l'aprenentatge, s'ha **treballat en l'estudi, el disseny, la configuració i la renovació dels espais i equipaments** dels centres. Aquesta tasca s'ha dut a terme amb la col·laboració de professionals especialitzats, tenint en compte l'experiència del dia a dia i de diferents programes educatius en els quals hem participat, i amb l'aportació constant de la comunitat educativa de la ciutat.

En aquesta línia estratègica, el 2017 vam fer el primer **Catàleg de mobiliari CEB** (actualitzat anualment). En aquesta publicació, que constituïa una primera declaració d'intencions, s'hi van definir uns estàndards de qualitat i d'estètica per als centres educatius públics de la ciutat de Barcelona, amb capacitat per donar resposta a les necessitats educatives actuals i que la mateixa comunitat educativa de la ciutat ens estava demanant. El 2018 vam obrir la **Botiga en línia**, i vam iniciar així un nou model de gestió, més àgil, eficient i equitatiu.

Actualment, en alguns centres ja s'hi ha fet aquesta millora. Aconseguir que tots els equipaments educatius públics de la ciutat disposin de mobiliari nou, actual, versàtil i polivalent, que doni resposta i sentit als projectes educatius de cada centre, és un gran avenç en l'espai físic i, sobretot, pedagògic. A més, es garanteix l'equivalència del servei pedagògic que s'ofereix a tots els centres educatius públics de la ciutat.

En aquesta nova entrega, **el document es dirigeix a segon cicle d'educació infantil**. Hi trobareu una guia de recomanacions, propostes de distribució d'aules, i el mobiliari i l'equipament que necessiteu per configurar-les.

2. Estratègies d'intervenció per a la transformació

La intervenció es realitzarà a les aules de 2n cicle d'educació infantil de tots els centres de primària que actualment disposin de mobiliari obsolet.

L'estudi s'iniciarà aquest curs 2020-2021 a les aules de P3 i, durant els cursos 2021-2022 i 2022-2023 es continuarà amb l'estudi de P4 i P5.

FASE 1: Informació

En el punt 3 d'aquest document podeu consultar la **Guia de recomanacions i els criteris per a la renovació de les aules d'infantil** que us proposem.

També podeu consultar tota la informació en el web de la botiga en línia:

<https://catalegmobiliariceb.cat>

FASE 2: Investigació i classificació

Es visitaran els centres, o s'analitzaran mitjançant reculls fotogràfics, per definir el tipus de necessitat de cadascun, i es classificaran segons la seva necessitat d'intervenció:

- a) Necessitat alta
- b) Necessitat mitjana
- c) Necessitat baixa

Aquest procés d'identificació i revisió crítica es duu a terme mitjançant un diàleg amb els professionals de cada centre.

FASE 3. Selecció de mobiliari

Es presentarà una proposta de mobiliari, consensuada per la Direcció d'Equipaments Educatius i el centre, que inclourà el disseny de l'aula i la tria del mobiliari.

FASE 4. Distribució del mobiliari

Un cop feta la comanda, durant el primer semestre de l'any 2021 es netejaran les aules d'infantil, es repassarà la pintura, si és necessari, i es distribuirà el mobiliari als centres.

3. Guia de recomanacions per a la renovació del mobiliari de les aules de segon cycle d'educació infantil (P3, P4 i P5)

A. El disseny com a eina per a la transformació de l'aula

Amb aquest document es vol impulsar un disseny sistèmic, versàtil i inclusiu que s'ha de dur a terme en totes les fases del projecte: des de la concepció de la idea inicial, a través de l'observació, l'estudi i l'anàlisi de l'espai, fins al treball d'execució i de transformació física i el manteniment posterior.

Aquesta metodologia de treball ofereix a docents i alumnes la possibilitat de compartir la seva pròpia visió d'escola i d'expressar les seves opinions i coneixements, amb vista a la transformació dels espais.

L'equip docent podrà escollir el mobiliari més adient segons les seves necessitats, mitjançant aquesta guia de recomanacions i el Catàleg de mobiliari CEB 2021 com a línia de disseny.

Cada centre disposarà d'un dipòsit assignat segons les seves necessitats, amb el qual podrà fer una comanda de mobiliari nou per a les aules d'infantil.

B. El concepte estètic en l'àmbit educatiu. Bones pràctiques

Disposar d'uns espais i ambients agradables, motivadors, cuidats i endreçats predisposa les persones al benestar, i els alumnes, a més, a la descoberta i a la millora de l'aprenentatge.

El concepte de l'estètica en l'àmbit educatiu es concep i es regenera a través de la reflexió contínua entre harmonia i funcionalitat. Aquestes sensacions s'aconsegueixen quan ens sentim bé habitant un espai i quan ens envolta un estat de benestar profund.

Les investigacions d'aquests darrers anys confirmen la importància d'oferir als infants contextos d'aprenentatge atractius i complexos, que contrasten amb la imatge de superficialitat i infantilització que freqüentment caracteritza els espais escolars.

La responsabilitat de l'escola és exercitar la capacitat dels infants de contemplar la bellesa, de valorar-la i gaudir-la i, de forma crítica, poder-la recrear.

Mitjançant aquest pla de renovació, es pretén destacar el dret dels infants i docents d'habitar unes aules que ells mateixos reconeixin com a boniques, estimulants i funcionals.

Les claus per mantenir uns espais agradables a l'aula són les següents:

1. Aconsellem fugir dels colors primaris i que hi predominin els colors càlids. Hi ha d'haver coherència cromàtica, amb colors que evoquin la tranquil·litat.
2. Com que l'ordre és important, cal que tot estigui endreçat en caixes o espais tancats, i evitar que el soroll envaeixi les aules.

C. Proposta d'organització dels espais d'educació infantil

D'acord amb les diferents línies actuals de treball i a partir del reconeixement dels diferents i plurals projectes pedagògics, podríem establir com a proposta de sistema cinc àmbits matriu que han de guiar el disseny de l'aula.

Tenint en compte aquests àmbits podem tenir dues tipologies d'aula:

C.1. Contextos d'aprenentatge

C.2. Ambients temàtics d'aprenentatge

C.1. Organització de l'aula taller per contextos d'aprenentatge

L'aula organitzada per contextos d'aprenentatge preveu diferents espais de joc i investigació en què els nens i nenes interactuen de manera autònoma o acompanyats per una persona adulta.

Aquests contextos poden ser permanents al llarg del curs o temporals, en funció del projecte educatiu i de la curiositat de l'alumnat i els mestres.

Exemple de zonificació de l'aula per contextos:

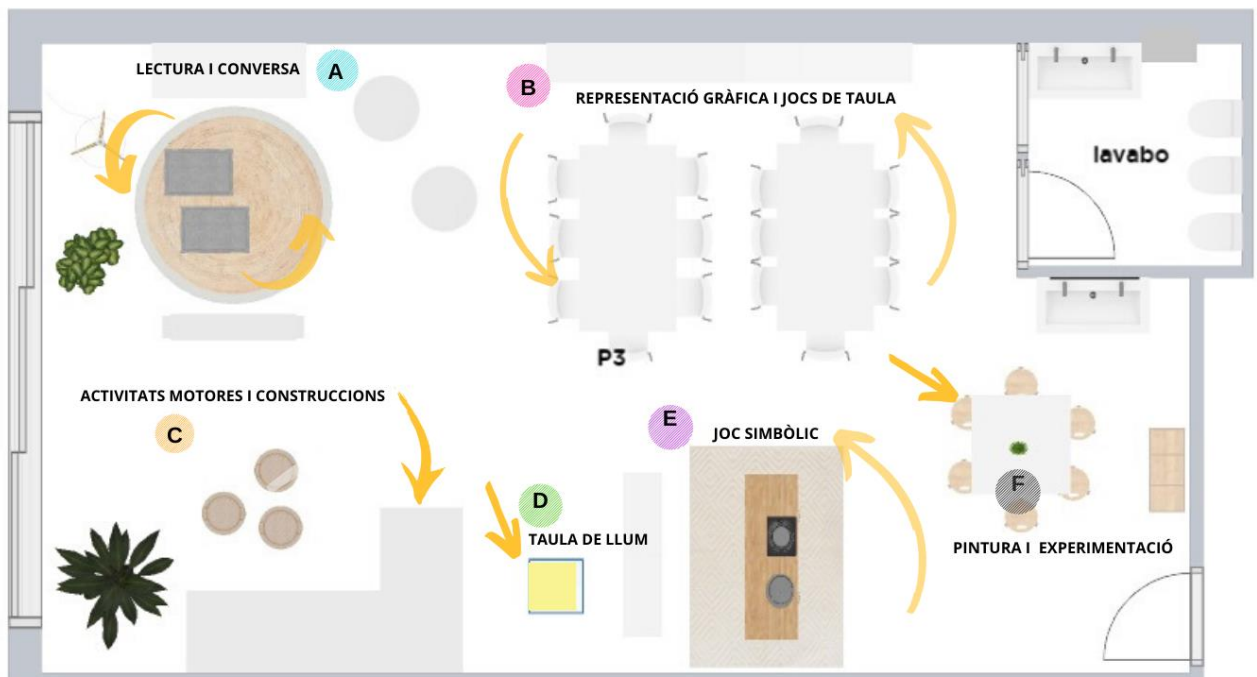
Context per a conversa, reunions i lectura (30 % de la superfície)

Context per a activitats gràfiques, expressives i d'investigació (25 %)

Context per a les construccions, els jocs logicomatemàtics i el moviment (20 %)

Context per al joc simbòlic i el joc de rol (25 %)

** La distribució espacial de l'aula considerant aquests contextos és flexible ja que ha d'estar d'acord amb el projecte educatiu de centre i amb les necessitats de cada grup d'infants.*

Elements individuals per a l'organització de l'aula taller per contextos d'aprenentatge

A. ÀREA CONVERSES, REUNIONS I LECTURA

- puff rodó CT039.UMR
- prestatergia lectura i disfresses PA020.UMR
- catifa rodona CT009.UFA
- llum de peu CT012.UFA
- farciment coixí CT033.UBC
- funda coixí CT035.URA
- banc d'interior CA010.UFA

B. ÀREA MATERIALS PER A LA REPRESENTACIÓ GRÀFICA, ESCRITURA, MISSATGES I JOCS DE TAULA.

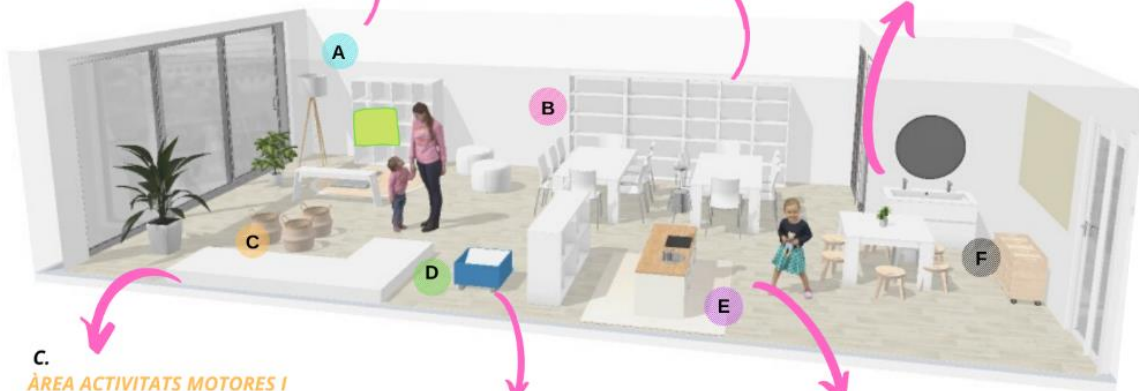

- cadira de fusta blanc CA003.UBC-T2
- taula rectangular TA017.UBC-T2
- taules metamorfosi TA022.UFA-T2
- prestatergia 1x4 PA007.UBC
- prestatergia 3x4 PA010.UBC
- armari alt mixt PA008.UBC

F. ÀREA ACTIVITATS EXPRESSIVES, PROPOSTES DE PINTURA, EXPERIMENTACIÓ, INVESTIGACIÓ.

- buc de llibres PA001.UBC
- taburet apilable CA006.UFA-T2
- taula quadrada mirall TA020.UFA
- suport per a la documentació

C. ÀREA ACTIVITATS MOTORES I CONSTRUCCIONS

- tarima alta PT012.UFA
- tarima baixa PT013.UFA
- cistell de jute CT014.UFA
- mirall còncav CT040.UFA

D. ÀREA LLUM

- tauleta de llum petita JA023.UMR
- prestatergia PA019.UFA

E. ÀREA JOC SIMBÒLIC

- cuineta JA015.UMR
- catifa CT046.UMO

C.2. L'organització de l'aula taller per ambients temàtics d'aprenentatge

L'aula organitzada per ambients temàtics inclou un àmbit principal, predominant o prioritari, amb tots els materials necessaris i els espais adequats per potenciar l'aprenentatge que es vol promoure.

Per exemple: ambient de llum, ambient de l'art, ambient del joc simbòlic, ambient de les construccions, ambient de la comunicació, ambient de la natura...

Cada ambient temàtic, distribuït per microespais, permet als infants compartir l'aprenentatge i treballar cooperativament, i s'ha d'organitzar per àrees de joc i d'investigació en la proporció que detallem tot seguit.

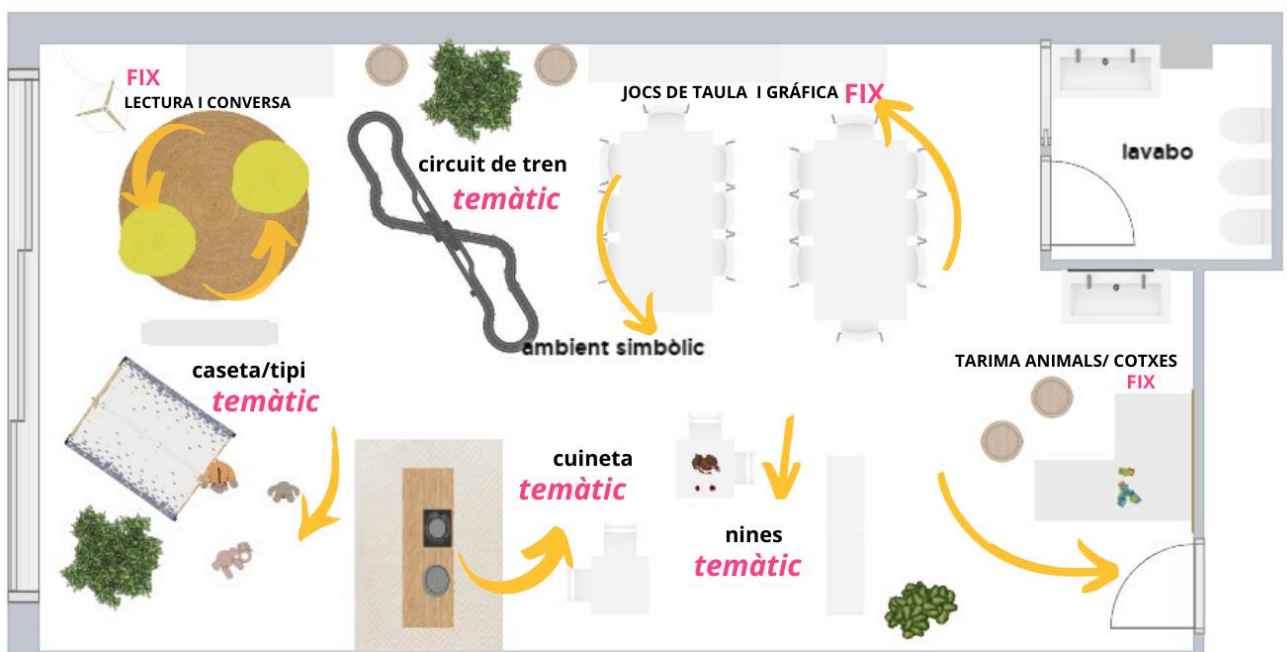
Exemple de zonificació de l'aula per ambients:

Àrees fixes que es repeteixen en tots els ambients

- Àrea per a conversa, reunions i lectura (25 % de la superfície)
- Àrea per a activitats gràfiques, expressives i d'investigació (20 %)
- Àrea per a construccions i tarimes (10 %)

Àrees temàtiques variables segons l'ambient:

- Àrees temàtiques que donen identitat a cada ambient (45 % de superfície). En funció de l'àmbit principal de cada ambient, s'han de dissenyar àrees de jocs amb els materials, el mobiliari i les eines necessàries per potenciar l'aprenentatge que es vol promoure (cuineta, caseta, tipi, Lego...).

Elements individuals per a l'organització de l'aula taller per ambients temàtics d'aprenentatge

A. ÀREA FIXA

ÀREA CONVERSES, REUNIONS I LECTURA

- puff pera CT018.UMR
- prestatergia lectura i disfresses PA020.UMR
- catifa rodona CT009.UFA
- llum de peu CT012.UFA
- farciment coixí CT033.UBC
- funda coixí CT035.URA
- banc d'interior CA010.UFA

c. ÀREA FIXA

ÀREA MATERIALS PER A LA REPRESENTACIÓ GRÀFICA, ESCRITURA, MISSATGES I JOCS DE TAULA.

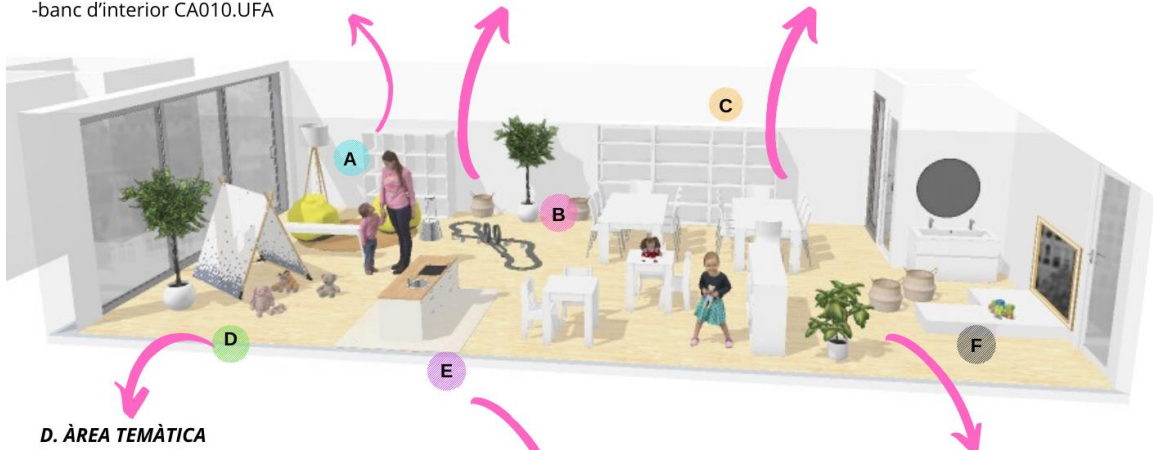
- cadira de fusta blanc CA003.UBC-T2
- taula rectangular TA017.UBC-T2
- taules metamorfosi TA022.UFA-T2
- prestatergia 1x4 PA007.UBC
- prestatergia 3x4 PA010.UBC
- armari alt mixt PA008.UBC

B. ÀREA TEMÀTICA

ÀREA JOC SIMBÒLIC

circuit de tren JA009.UMR

D. ÀREA TEMÀTICA

ÀREA JOC SIMBÒLIC

- TIPI CT037.UVD
- cistell de jute CT014.UFA

E. ÀREA TEMÀTICA

ÀREA JOC SIMBÒLIC

- cuineta JA015.UMR
- catifa CT046.UMO
- taula de joc AT006.UFA

F. ÀREA FIXA

ÀREA JOC SIMBÒLIC

- tarima alta PT012.UFA
- tarima baixa PT013.UFA
- cistell de jute CT014.UFA
- mirall CT019.UFA

